Состојба со COVID-19 во Северна Македонија и светот

СОСТОЈБА СО COVID-19 ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, период 02-08.01.2023

Тестирани се вкупно 2.063 материјали во лабораториите во кои се спроведува молекуларно тестирање и антигенско тестирање за присуство на SARS-CoV-2, со намалување од 11,8% во однос на минатата недела (n=2.338).

Регистрирани се 238 нови позитивни случаи од 23 градови во државата, за 6,3% помалку во однос на минатата недела (n=254). Процентот на позитивност се движи од 2,8% до 18,7%, просечно 11,8%.

__Табела 1.__ *Тестирани и позитивни во период од 02-08.01.2023*

Датум	*Тестирани*	*Позитивни*	*% на позитивност*
02.1.2023	85	13	15,3%
03.1.2023	553	50	9,0%
04.1.2023	460	74	16,1%
05.1.2023	491	49	10,0%
06.1.2023	187	35	18,7%
07.1.2023	110	12	10,9%
08.1.2023	177	5	2,8%
Вкупно	***2.063***	***238***	***11,8%***

Најголем дел од регистрираните случаи се од Скопје (n=183; 76,9%). Највисока инциденца е регистрирана во Скопје (30,1/100.000), Македонски Брод (19,8/100.000) и Гевгелија (18,5/100.000). (*Табела 2, Картограм 1*).

Регистрирани се заболени лица во сите возрасни групи, со најголем број на случаи пријавени во возрасната група над 60 години (n=110; 46,2%). Се забележува намалување кај возрасните групи од 20-29 (-5,3%), 30-39 (-36,6%), 40-49 (-12,2%) и 50-59 години (-35,2%), а зголемување кај возрасните групи од 10-19 години (+75,0%) и над 60 години (+23,6%). Ист број број во последните две недели е регистриран кај најмладите, децата од 0-9 години.

Во текот на минатата недела со статус „оздравени“ се стекнале 242 лица во хоспитални услови или на домашно лекување, со зголемување од 0,8% во споредба со минатата недела (n=240).

Во текот на минатата недела пријавени се 87 реинфекции, за 12,1% помалку во однос на претходната недела (n=99).

Во текот на последната недела (02-08.01.2023), пријавени се 2 починати лица од Велес (60 г.) и Скопје (90 г.) со коморбидитети и починати во болнички услови.

<u>Картограм 1.</u> *Инциденца на 100.000 жители, COVID-19, период 02-08.01.2023, Р.С Македонија*

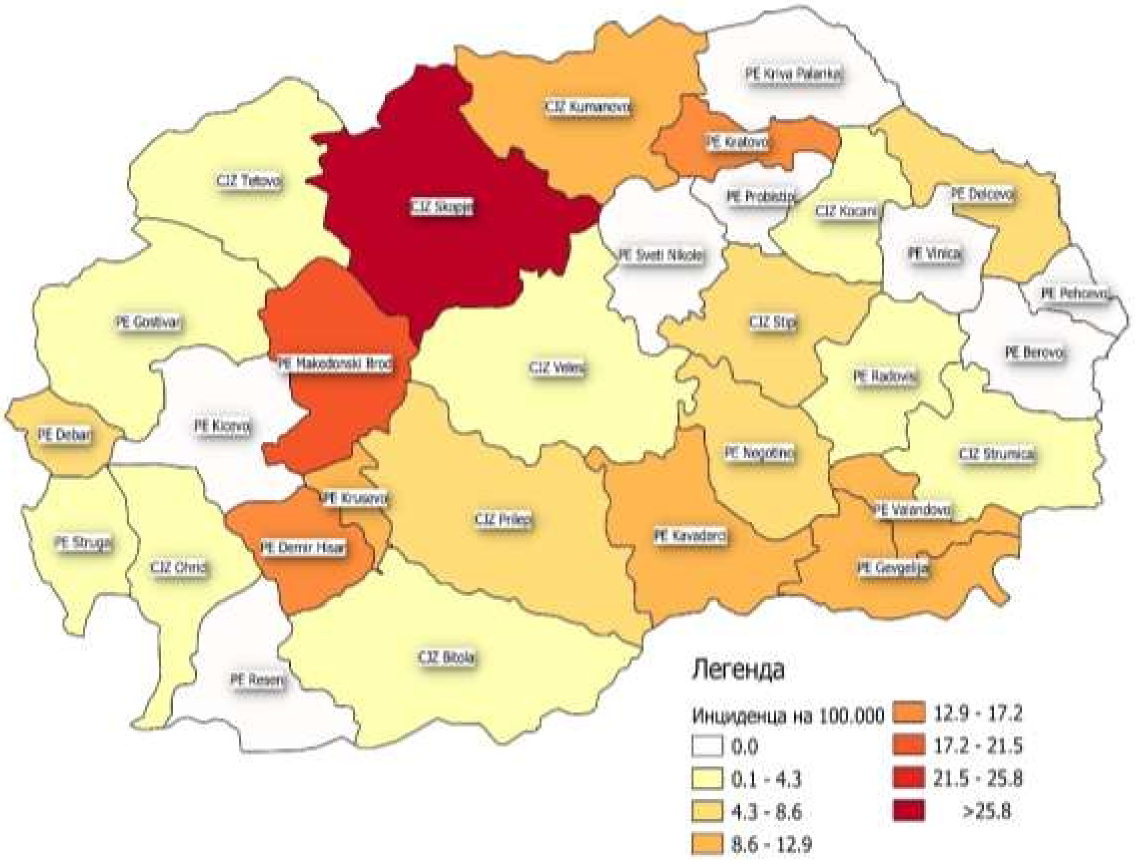

Во однос на состојбата во светот, по земји, најновите податоци од СЗО се на следниот линк - https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/situation-reports/

КУМУЛАТИВНА СОСТОЈБА СО COVID-19 ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Заклучно со 08.01.2023, пријавени се вкупно 346.095 случаи на COVID-19 (I=18.843,2/100.000).

Најголем дел од заболените се регистрирани во Скопје, Куманово и Битола, а највисок морбидитет е регистриран во Кавадарци (30.769,8/100.000) и Скопје (26.968,1/100.000). Највисок морталитет се регистрира во Охрид, Прилеп и Кавадарци. Највисок леталитет се регистрира во Струга (*Табела 2*).

Табела 2. *Кумулативна дистрибуција на заболени од COVID-19 по ЦЈЗ/ПЕ, РС Македонија, до 08.01.2023*

Дистрибуција по градови	Заболени (вкупно)	Морбидитет	Умрени (вкупно)	Морталитет (кумулативно)	Леталитет (кумулативно)	Оздравени (вкупно)	Активни случаи (вкупно)	Заболени (последни 7 дена)	Инциденца последни 7 дена	Заболени последни 14 дена	Инциденца последни 14 дена	Промена на инциденца во два 14 дневни периоди
Вкупно	**346095**	**18843,2**	**9623**	**523,9**	**2,8%**	**336215**	**257**	**238**	**13,0**	**492**	**26,8**	▲ 19,1%
Скопје	163698	26968,1	3262	537,4	2,0%	160243	193	183	30,1	377	62,1	▲ 32,3%
Куманово	18289	14759,5	631	509,2	3,5%	17642	16	13	10,5	19	15,3	▲ 216,7%
Битола	18092	19433,9	502	539,2	2,8%	17588	2	2	2,1	7	7,5	▼ 80,0%
Прилеп	15674	17950,5	603	690,6	3,8%	15064	7	6	6,9	14	16,0	▼ 36,4%
Тетово	14493	8683,7	600	359,5	4,1%	13890	3	3	1,8	4	2,4	▼ 55,6%
Кавадарци	12163	30769,8	272	688,1	2,2%	11886	5	5	12,6	17	43,0	▲ 21,4%
Велес	10838	18173,0	329	551,7	3,0%	10508	1	2	3,4	4	6,7	▲ 33,3%
Охрид	10372	18807,9	403	730,8	3,9%	9967	2	1	1,8	4	7,3	▼ 63,6%
Гостивар	10291	12156,5	430	508,0	4,2%	9860	1	1	1,2	4	4,7	▲ 300,0%
Штип	8806	18237,2	239	495,0	2,7%	8563	4	3	6,2	8	16,6	= 0,0%
Струмица	8804	11140,5	385	487,2	4,4%	8416	3	3	3,8	4	5,1	▲ 33,3%
Кичево	6083	15334,4	227	572,2	3,7%	5855	1	0	0,0	4	10,1	= 0,0%
Кочани	5555	14185,8	220	561,8	4,0%	5333	2	1	2,6	3	7,7	= 0,0%
Струга	5179	9709,6	306	573,7	5,9%	4872	1	1	1,9	1	1,9	= 0,0%
Гевгелија	4912	22759,7	123	569,9	2,5%	4785	4	4	18,5	8	37,1	▲ 60,0%
Неготино	4162	22875,7	88	483,7	2,1%	4072	2	1	5,5	2	11,0	= 0,0%
Ресен	3032	21095,1	62	431,4	2,0%	2970	0	0	0,0	0	0,0	= 0,0%
Радовиш	2844	10593,4	104	387,4	3,7%	2739	1	1	3,7	1	3,7	▼ 66,7%
Свети Николе	2797	15906,5	80	455,0	2,9%	2717	0	0	0,0	0	0,0	= 0,0%
Крива Паланка	2663	12372,2	129	599,3	4,8%	2534	0	0	0,0	0	0,0	= 0,0%
Делчево	2188	16106,0	69	507,9	3,2%	2118	1	1	7,4	1	7,4	= 0,0%
Берово	1881	17272,7	60	551,0	3,2%	1821	0	0	0,0	0	0,0	▼ 100,0%
Дебар	1814	9481,5	83	433,8	4,6%	1730	1	1	5,2	1	5,2	= 0,0%
Валандово	1605	15274,1	48	456,8	3,0%	1556	1	1	9,5	1	9,5	▼ 50,0%
Виница	1479	10217,6	64	442,1	4,3%	1415	0	0	0,0	0	0,0	= 0,0%
Пробиштип	1302	9704,1	52	387,6	4,0%	1250	0	0	0,0	1	7,5	= 0,0%
Кратово	1135	15043,1	38	503,6	3,3%	1096	1	1	13,3	1	13,3	= 0,0%
Богданци	1110	15124,7	25	340,6	2,3%	1084	1	0	0,0	1	13,6	▼ 66,7%
Крушево	1042	12427,0	46	548,6	4,4%	995	1	1	11,9	1	11,9	= 0,0%
Демир Хисар	932	12837,5	42	578,5	4,5%	889	1	1	13,8	1	13,8	= 0,0%
Македонски Брод	805	7961,6	32	316,5	4,0%	771	2	2	19,8	2	19,8	= 0,0%
Демир Капија	630	16679,9	20	529,5	3,2%	610	0	0	0,0	0	0,0	= 0,0%
Македонска Каменица	536	8324,3	25	388,3	4,7%	511	0	0	0,0	1	15,5	= 0,0%
Пехчево	519	13030,4	16	401,7	3,1%	503	0	0	0,0	0	0,0	= 0,0%
Дојран	370	11997,4	8	259,4	2,2%	362	0	0	0,0	0	0,0	= 0,0%

Регистрирано е зголемување на инциденцата во последните две недели во 7 градови, со најголемо зголемување во Гостивар. Намалување се забележува во 8 градови, а состојбата останува непроменета во 20 градови. (*Табела 2*).

Во однос на дистрибуцијата по пол, регистрирани се 165.006 (47,7%) машки и 181.089 (52,3%) женски лица. Специфичниот морбидитет кај машките е 18.110,9/100.000, а кај женските 19.563,9/100.000.

Возраста на заболените се движи од 0 до 101 година (просек – 45,3 години). Најголем број на заболени се на возраст над 60 години – 88.400 (25,5%), додека највисок специфичен морбидитет од 26.086,1/100.000 се регистрира кај возрасната група од 30-39 години (n=65.341). Најнизок специфичен морбидитет од 4.392,3 на 100.000 жители се регистрира кај деца на возраст од 0-9 години, каде е пријавено 9.041 лице (*Графикон 1*).

***Графикон 1**. Дистрибуција на заболените од COVID-19 според возрасна група (n=346.095)*

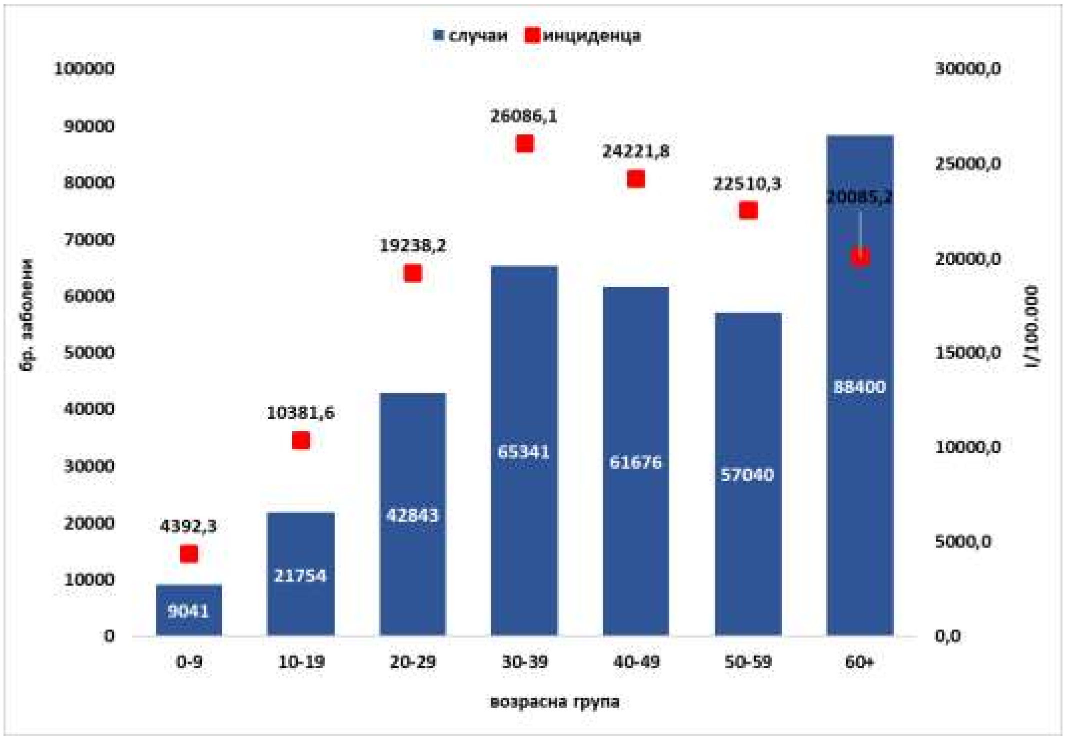

Во однос на датумот на пријавување, првиот случај е регистриран на 26.02.2020. Највисок број на пријавени случаи на дневно ниво (n=2.344) е регистриран на 24.01.2022.

Првиот случај е регистриран во 9-тата недела, а од 11-тата недела во 2020 година континуирано се регистрираат нови потврдени случаи. Најголем број на заболени на неделно ниво (n=11.882) е регистриран во текот на четвртата недела во 2022. Се регистрира континуиран пад на бројот на случаите од 31/2022-1/2023 недела, со повремени флуктуации кои се резултат на нискиот број на тестирани и позитивни лица (*Графикон 2*).

Графикон 2. *Дистрибуција на заболените од COVID-19 во Р. С. Македонија според недела на лабораториска дијагностика, до 08.01.2022 (n=346.095)*

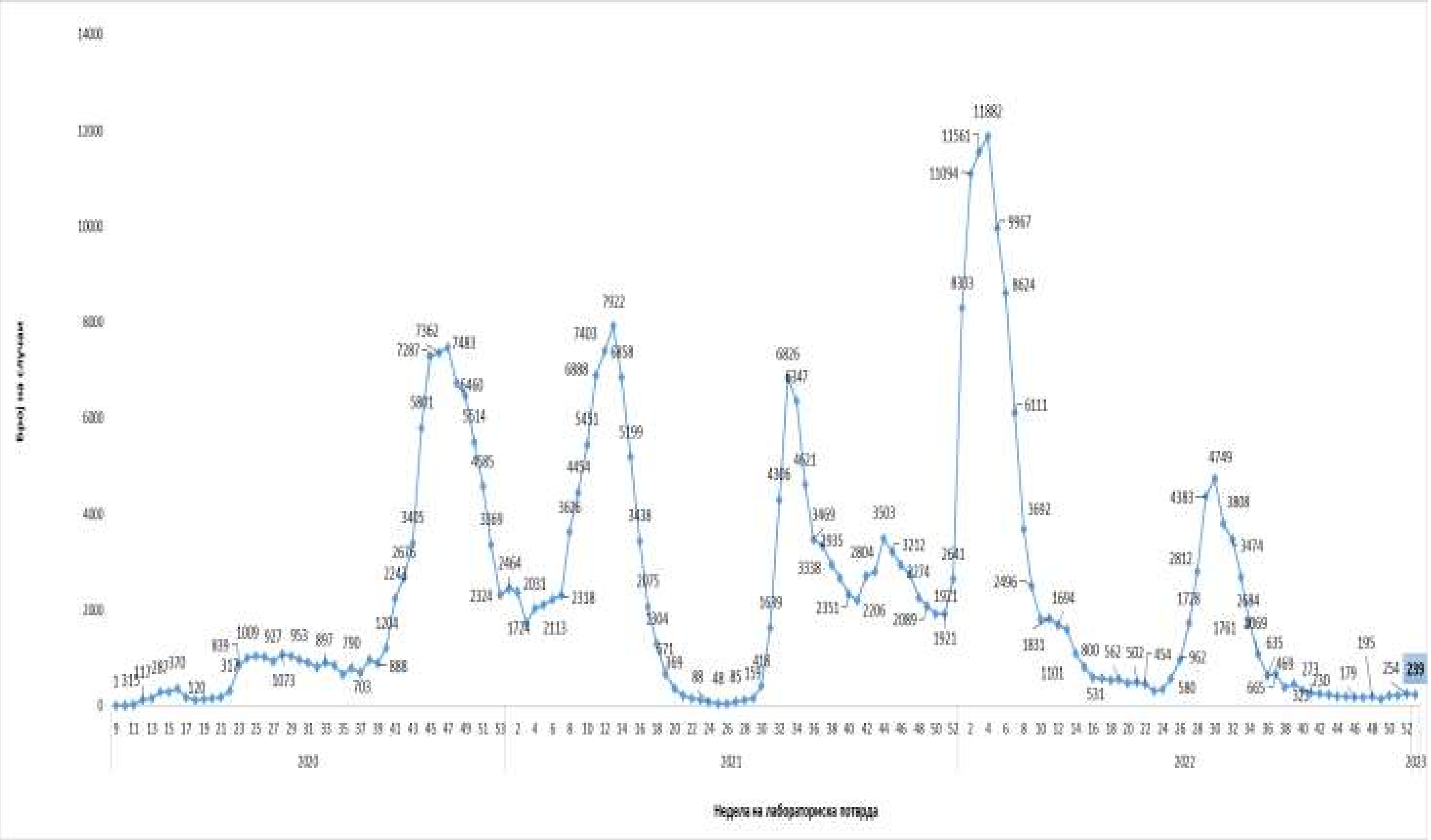

Според извештаите од болниците, моментално се хоспитализирани 30 лица (3,1 пати повеќе во споредба со претходната недела), од нив 12 се на кислородна поддршка (за 4 повеќе во споредба со претходната недела) и нема пациенти на инвазивна/неинвазивна механичка вентилација.

Заклучно со 08.01.2022, регистрирана е вкупно 21.384 (6,2%) реинфекции.

Регистрирани се 9.623 смртни случаи (Лт=2,8%). Во однос на недела на пријавување најголем број се регистрирани се во тек на 14-тата недела во 2021 (n=317) (*Графикон 3*). Најголем дел се на возраст над 60 години (n=8.049; 83,6%) со највисок специфичен морталитет – 1.828,8/100.000 жители. Регистрирани се 5.716 (59,4%) смртни случаи кај лица од машки и 3.907 (40,6%) кај лица од женски пол. Кај 7.746 (80,7%) се регистрирани коморбидитети, најчесто кардиоваскуларни (n=6.442), дијабет (n=2.603) и белодробни (n=1.185).

Од реинфекциите, 27 завршиле со смртен исход. Регистрирани се 9 смртни случаи кај бремени жени и 41 смртен случај кај здравствени работници. Од смртните случаи, 863 (9,0%) починале во вонболнички, а 8.760 (91,0%) во хоспитални услови.

<u>Графикон 3.</u>_Смртни случаи, COVID-19, РСМ по недела на смрт, до 08.01.2022 (n=9.623)_

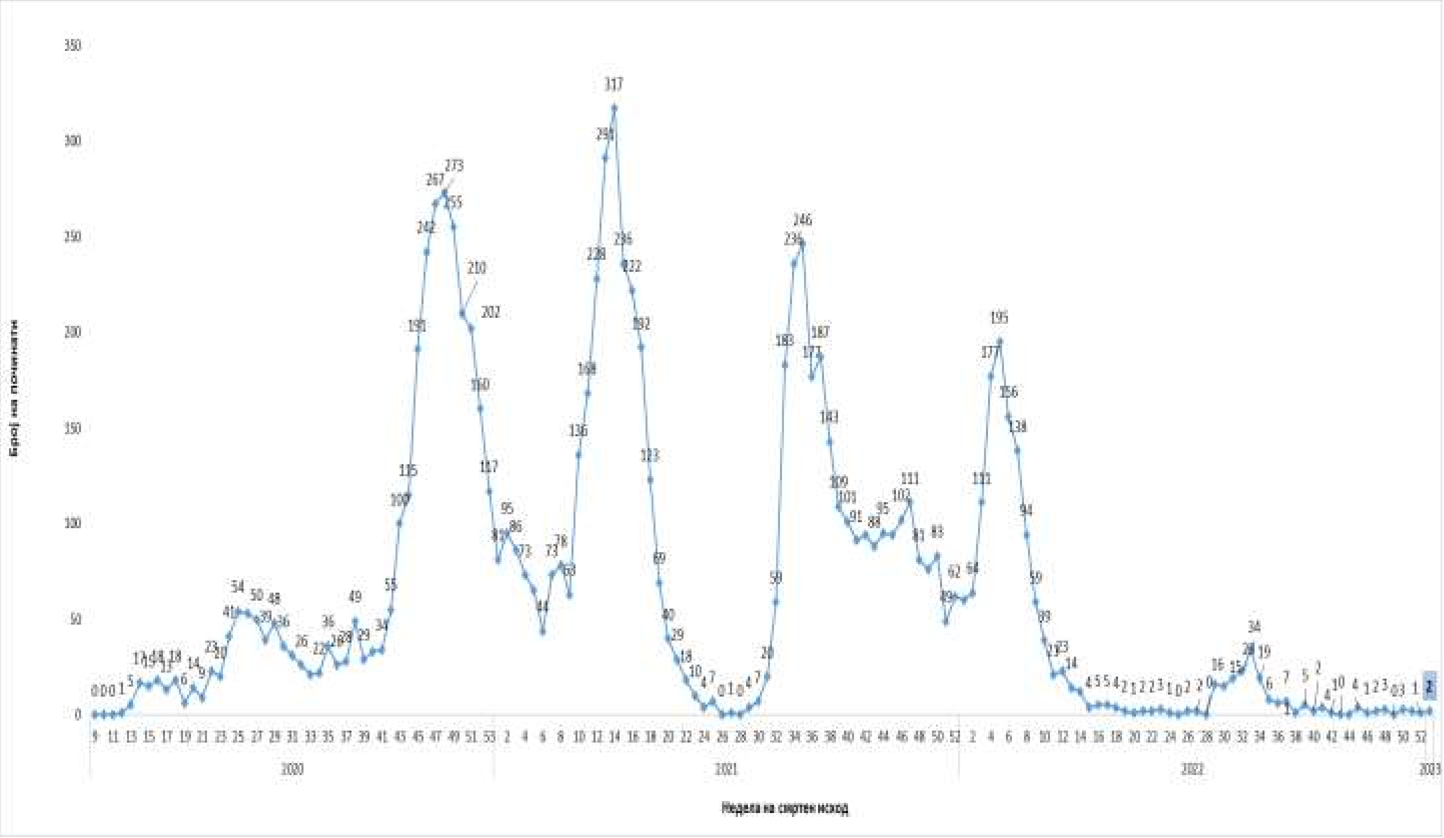

Од 15.02.2020-08.01.2022 тестирани се вкупно 2.210.818 материјали, во лабораториите во кои се спроведува молекуларно тестирање за присуство на SARS-CoV-2 и во лабораториите/здравствените установи во кои се спроведува брз антигенски тест. Со ова, во Р. С. Македонија се направени 1.068.455 тестови на 1.000.000 жители.

Од вкупниот број на тестирани материјали, 1.465.719 или 66,3% се со молекуларно (PCR) тестирање, додека останатите 745.099 или 33,6% се со брз антигенски тест.

<u>Според исходот од заболувањето</u>, 257 лица (0,07%) се активни случаи, а 336.215 случаи (97,15%) се водат како оздравени, кои биле или хоспитализирани или на домашно лекување (*Табела 3*).
Од случаите кои се водат како оздравени, а ИЈЗ располага со податок до моментот на епидемиолошка анкета (n=313.269), 14.730 или 4,7% биле хоспитализирани.

Табела 3. *Исход на заболување по градови, Р.С. Македонија (n=346.095)*

Дистрибуција по град	Болест во тек	Оздравен	Смртен исход	Вкупно
Скопје	193	160243	3262	163698
Куманово	16	17642	631	18289
Битола	2	17588	502	18092
Прилеп	7	15064	603	15674
Тетово	3	13890	600	14493
Кавадарци	5	11886	272	12163
Велес	1	10508	329	10838
Охрид	2	9967	403	10372
Гостивар	1	9860	430	10291
Штип	4	8563	239	8806
Струмица	3	8416	385	8804
Кичево	1	5855	227	6083
Кочани	2	5333	220	5555
Струга	1	4872	306	5179
Гевгелија	4	4785	123	4912
Неготино	2	4072	88	4162
Ресен		2970	62	3032
Радовиш	1	2739	104	2844
Свети Николе		2717	80	2797
Крива Паланка		2534	129	2663
Делчево	1	2118	69	2188
Берово		1821	60	1881
Дебар	1	1730	83	1814
Валандово	1	1556	48	1605
Виница		1415	64	1479
Пробиштип		1250	52	1302
Кратово	1	1096	38	1135
Богданци	1	1084	25	1110
Крушево	1	995	46	1042
Демир Хисар	1	889	42	932
Македонски Брод	2	771	32	805
Демир Капија		610	20	630
Македонска Каменица		511	25	536
Пехчево		503	16	519
Дојран		362	8	370

ВКУПНО	257	336.215	9.623	346.095

ПРОЦЕНА НА РИЗИК ЗА ПОНАТАМОШНО ШИРЕЊЕ НА COVID-19 И ПРЕПОРАЧАНИ МЕРКИ

Репродукцискиот број на заразени од COVID-19 (R0) во Р. С. Македонија изнесува 1,09 заклучно со 08.01.2023. За споредба, R0 заклучно со 08.01.2023 изнесуваше 1,27.

Графикон 4. Дневна инциденца на 100.000 жители и R0, COVID-19, Р.С.М, до 08.01.2023

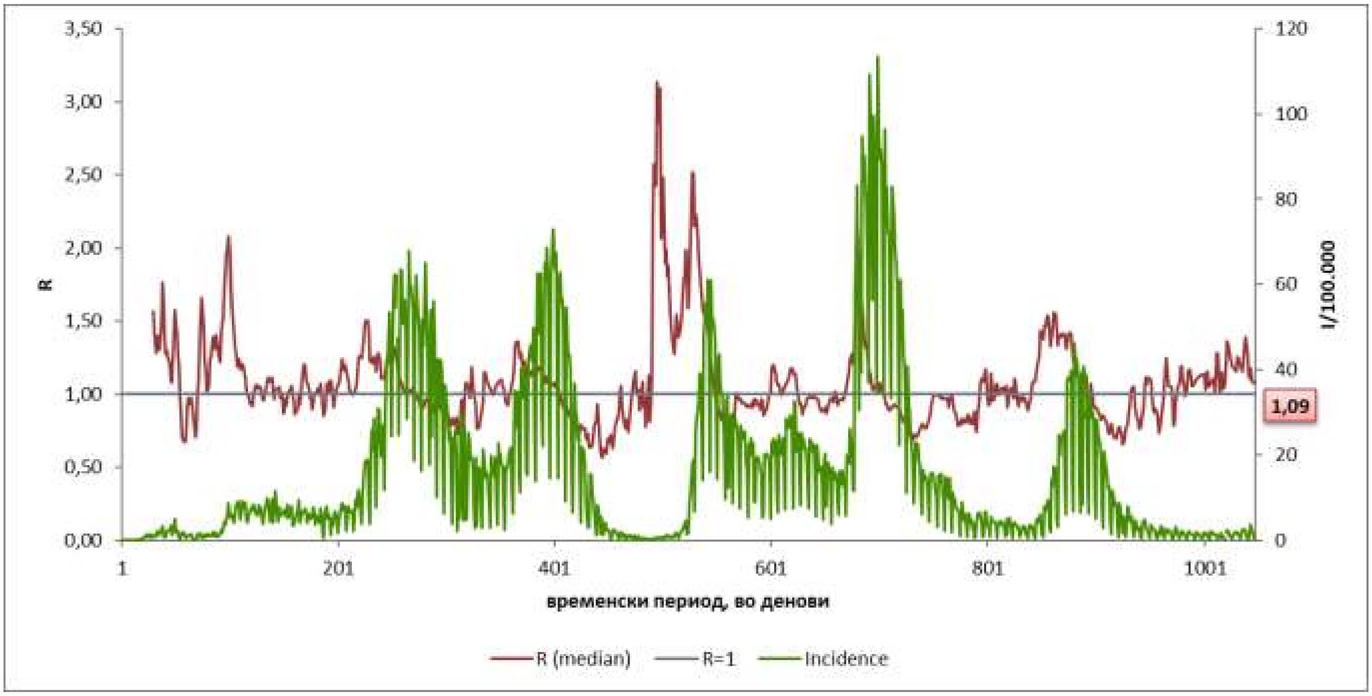

Според категоризацијата на ризикот и проценката на ситуацијата земајќи ги во предвид индикаторите на СЗО за можноста за понатамошна трансмисија и капацитетите за одговор на земјата[1] се проценува дека:

❖ Република Северна Македонија е во фаза на широка трансмисија, подниво 1, со соодветни капацитети за одговор.

Препорачани мерки за превенција и контрола од СЗО согласно проценетата фаза и подниво

Се препорачува следење на основните мерки за превенција на КОВИД-19.

[1]Извор: https://phsm.euro.who.int/calibrationTool

ВАКЦИНАЦИЈА ПРОТИВ COVID-19 ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

На 17.02.2021 во Р. С. Македонија започна вакцинацијата против COVID-19.

Заклучно со 08.01.2023, вакцинирани се вкупно 875.985 лица со барем една доза на вакцина против COVID-19 во државата и странство. Комплетно вакцинирани (со две дози) се вкупно 857.069 лица (Табела 4).

Табела 4. *Вакцинирани лица против COVID-19, РСМ, по тип на вакцина/ доза*

вакцина/ доза	Прва доза	Втора доза	Трета доза	Четврта доза	Вкупно аплицирани дози
Pfizer/Biontech	375931	366643	162922	8480	913976
Sinovac	251158	245468			496626
Sinopharm	153570	152866			306436
AstraZeneca	71548	68880			140428
Sputnik V	23303	22998			46301
Moderna	208	183	80	134	605
Janssen*	267	31			298
ВКУПНО	**875.985**	**857.069**	**163.002**	**8.614**	**1.904.670**

*вакцинирани само во странство

Со една доза на вакцина против COVID-19, во државата и странство, вакцинирани се 59,7% од населението над 18 годишна возраст, односно 55,2% од население над 12 годишна возраст, додека од вкупното население вакцинирани се 47,7%.

Опфатот со две дози на вакцина против COVID-19 кај населението над 18 годишна возраст изнесува 58,4%, односно 54,0% кај население над 12 годишна возраст. Опфатот со две дози кај вкупното население изнесува 46,7%.

Опфатот со трета доза кај населението над 18 годишна возраст изнесува 11,1%, додека кај населението над 12 годишна возраст е 10,3%. Опфатот со трета доза на вкупното население изнесува 8,9%.

Со четврта доза се вакцинирани вкупно 0,59% од населението над 18 годишна возраст, односно 0,54% од населението над 12 годишна возраст, а опфатот кај вкупното население изнесува 0,47%.

Најголем број на вакцинирани лица е регистриран во 33-та недела од 2021 година (n=102.132). Бројот на аплицирани дози изминатата недела изнесува вкупно 10, од тоа 4 се прва доза, 1 како втора доза, 4 аплицирани како трета доза и 1 аплицирана како четврта доза.

Скопје, 09.01.2022

Оддел за епидемиологија на заразни болести

Институт за јавно здравље